

MEMÒRIA JUSTIFICATIVA, ECONÒMICA I DE PERSPECTIVA DE GÈNERE

Projecte de Llei de modificació de la Llei 24/2018, del 18 d'octubre, del Codi de procediment civil

1. Consideracions generals prèvies

D'acord amb el que disposa l'article 92 del Reglament del Consell General, els projectes de llei aprovats pel Govern, amb l'exposició de motius corresponent, seran tramesos pel cap de Govern al Consell General acompanyats d'una memòria justificativa i econòmica i d'una memòria justificativa sobre el fet que la iniciativa legislativa considera de manera adequada la perspectiva de gènere, així com de la documentació i els antecedents necessaris perquè el Consell General s'hi pugui pronunciar.

La Llei 24/2018, del 18 d'octubre, va ser aprovada pel Consell General amb l'objectiu de disposar d'un instrument per resoldre els conflictes en l'àmbit civil, amb una aposta decidida per la introducció plena a la Llei de les noves tecnologies, tenint en compte el procés coetani d'implantació d'un sistema informàtic prop de l'Administració de justícia que havia de permetre la comunicació, la notificació i l'arxivament dels documents processals mitjançant sistemes electrònics i que al seu torn suposés una millora del sistema de procediment civil en termes de temps i d'estalvi econòmic, així com una garantia més gran per a tots els intervinents en el sistema de justícia.

Posteriorment, en data 11 de juliol del 2019 i 4 de desembre del 2020, van ser aprovades pel Consell General dos modificacions de la Llei 24/2018, en relació amb la data d'entrada en vigor de la Llei esmentada, amb l'objectiu que amb l'entrada en vigor de la mateixa norma hi hagués les màximes garanties d'un òptim funcionament de tots els elements logístics i tecnològics previstos al Codi de procediment civil.

Els motius principals pels quals es promou la modificació de la Llei són, d'una banda, facilitar l'aplicació de la mateixa Llei i, d'altra banda, el fet que s'han detectat alguns errors materials que cal modificar per millorar el text i fer més entenedors alguns articles.

2. Contingut del Projecte de llei

El Projecte de llei s'estructura en 71 articles i dos disposicions finals, amb el contingut següent:

L'article 1 modifica l'exposició de motius per tal d'adaptar-se a les noves disposicions que s'hi inclouen, concretament en relació amb la nova regulació del procediment abreuja i amb l'assegurament de sentències de condemna objecte de recurs en apel·lació.

L'article 2 afegeix un nou apartat 2 a l'article 21, per tal de permetre al tribunal esmenar els defectes processals que es detectin.

L'article 3 modifica l'apartat 1 de l'article 30, per evitar la possible confusió que pot haver-hi amb relació al que estableix l'article 42.1 de Llei qualificada de la justícia.

L'article 4 modifica l'apartat 2 de l'article 36, per evitar que es pugui modificar l'objecte del procés.

L'article 5 modifica els apartats 1 i 2 de l'article 37, ja que en la redacció actual no es requereix causa per a la crida del tercer, i és necessària una base jurídica per a la crida d'un tercer per part del Tribunal.

L'article 6 modifica l'apartat 2 de l'article 41, per coherència entre tots els articles que parlen de la representació de les persones jurídiques.

Els articles 7, 8 i 9 modifiquen, respectivament, l'apartat 2 de l'article 57, l'apartat 3 de l'article 58 i l'apartat 2 de l'article 59, suprimint la paraula *prèvia* perquè pot induir a error i afegint-hi la paraula *provisional*, perquè en realitat es tracta d'una suspensió provisional.

L'article 10 modifica l'apartat 3 de l'article 62, ja que en la redacció actual s'imposen les costes al demandant en el cas que la declinatòria sigui acceptada, però no s'estableix res respecte a les costes en cas que la declinatòria no tingui èxit i el procediment segueixi el seu curs.

L'article 11 modifica l'apartat 4 de l'article 66, perquè en la redacció actual es condiona la validesa de les diligències preliminars a la interposició de la demanda en el termini de vint dies hàbils següents al dia en què es notifica l'aute d'admissió de les diligències preliminars. Aquest termini no té gaire sentit, perquè mai no tindran efecte les diligències preliminars, perquè admetre-les no implica que es duguin a terme i, per tant, es modifica la frase "al dia en què es notifica l'aute d'admissió" per "el dia en què s'hagin practicat les diligències preliminars".

L'article 12 modifica l'apartat 4 de l'article 76 substituint la paraula *diligències* per *mesures*, per ser més adequada.

L'article 13 modifica els apartats 2 i 4 de l'article 83, perquè la redacció actual, en regular el perill per mora processal, només té en compte la regulació tradicional de la mora, sense fer referència a una situació que a la pràctica es produeix amb freqüència, i és que la situació de perill hagi estat consentida per la part que sol·licita les mesures. Amb la modificació continguda a l'apartat 2, es pretén que el "perjudicat" per la situació que pot esdevenir un perill futur per a l'execució de la resolució judicial actui amb la màxima celeritat per evitar un consentiment tàcit de la situació. Així mateix, es canvia el terme *prestació* de la caució per *oferiment*.

L'article 14 modifica l'apartat 3 de l'article 85 canviant el terme *prestació* de la caució per *oferiment*.

L'article 15 modifica l'apartat 2 de l'article 86 afegint-hi el terme *utilitat*, per coherència amb l'apartat 1 de l'article 174.

L'article 16 modifica l'apartat 2 de l'article 87 eliminant la necessitat de prestar una caució suficient, en coherència amb els canvis introduïts als articles 83.4 i 85.3.

L'article 17 modifica l'apartat 6 de l'article 89 eliminant el terme *no*, perquè l'article únicament té sentit suprimint la negació per establir que l'oposició a la mesura cutelar

suspèn la seva eficàcia, encara que es pot demanar que es mantingui per les circumstàncies previstes al Codi.

L'article 18 modifica l'article 92, perquè la situació de la mesura cautelar en el cas d'haver-se dictat sentència en primera instància està relacionada amb l'assegurament de les sentències condemnatòries que es regulen als articles 360 i següents. En definitiva, es tracta d'assegurar un eventual pronunciament condemnatori, però amb la diferència que, en el cas d'haver-se dictat una sentència condemnatòria, la legitimitat de l'actor és superior que la que existeix respecte de l'adopció de la mesura cautelar. Per aquest motiu, no es pot exigir la mateixa caució en ambdós casos. Per tant, el que s'hi introdueix és que, acordada una mesura cautelar i dictada una sentència condemnatòria, es mantingui la cautela; però tenint en compte la diferent situació processal.

L'article 19 modifica la lletra *d* de l'article 100, perquè, per coherència amb la terminologia del capítol tercer de la Llei 20/2007, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, és més adequat referir-se als òrgans socials i no als òrgans d'administració.

L'article 20 modifica les lletres *a* i *b* de l'apartat 1 de l'article 126, per tal que l'opció de presentació de documents que es preveu en les esmentades lletres d'aquest precepte sigui possible en el procediment abreujat.

L'article 21 modifica l'apartat 1 de l'article 128, perquè la redacció actual fa una remissió a "les normes del capítol tercer del llibre primer", quan hauria de dir "les normes del capítol tercer del títol II del llibre primer", ja que al llibre primer hi ha diversos capítols tercers.

L'article 22 modifica l'apartat 5 de l'article 130, perquè la redacció actual disposa el següent: "Cal acompanyar la demanda dels documents processals i materials a què fa referència el títol segon d'aquest llibre." Se substitueix la paraula *segon* per *II* amb l'objectiu d'unificar criteris amb la resta de numerals romans que indiquen els títols del Codi de procediment civil.

L'article 23 modifica la lletra *a* de l'apartat 3 de l'article 131, perquè la redacció actual disposa el següent: "Quan s'apreciï la falta de jurisdicció o de competència del tribunal a la qual es dirigeix." Se substitueixen les paraules *a la* per *al* per corregir un error ortogràfic.

L'article 24 modifica l'apartat 1 de l'article 139, per tal d'afegir al precepte la possibilitat d'al·legar el fet nou o de nova notícia a la vista o compareixença prevista a la Llei, de forma que es pugui al·legar el nou fet, per exemple, en l'audiència prèvia o en el judici sense paralitzar el procediment.

L'article 25 modifica els apartats 2 i 4 de l'article 150. Pel que fa a l'apartat 2, tenint en compte que l'advocat ha de compareixer en qualsevol cas per assistir la part, si a més fa funcions de representació, s'hi introdueix que ho hagi d'acreditar amb l'aportació d'un poder especial. En relació amb l'apartat 4, tenint en compte que, a diferència del desistiment o dels efectes de la incompareixença al judici oral o a la vista, no es preveu que s'imposin les costes processals al demandant que no ha comparegut, s'especifica la imposició de costes en aquest cas, per tal d'evitar que el demandat hagi de demanar continuar amb el procés per tal d'aconseguir la condemna en costes del demandat.

L'article 26 modifica l'apartat 4 de l'article 152, perquè es constata un error en la referència a la secció setena, ja que en realitat s'ha de referir a la secció sisena.

L'article 27 addiciona un nou apartat 3 a l'article 154, per tal de preveure des de quina data es computa el termini per recórrer contra la decisió sobre les qüestions processals.

L'article 28 modifica l'article 167, per tal d'unificar les conseqüències dels acords presos en l'audiència prèvia i el còmput dels terminis a partir de l'aute que es dicta conforme a l'article 170.

L'article 29 modifica l'article 170, per tal substituir la paraula *deferit* per *diferit*, ja que el que es vol dir és que les decisions queden diferides.

L'article 30 modifica l'apartat 2 de l'article 174, per tal d'eliminar la paraula *problemàtica* perquè en realitat no afegeix res al precepte.

L'article 31 modifica l'apartat 4 de l'article 182, ja que es constata un error perquè els advocats no responen preguntes i en comptes de dir "un cop els advocats de les parts hagin respost les preguntes formulades" ha de dir "un cop s'hagin respost les preguntes formulades pels advocats de les parts".

L'article 32 modifica l'apartat 2 de l'article 188, per tal de substituir la frase "la sol·licita el demandat a la constesta o el demandant a l'audiència prèvia" per "la poden sol·licitar les parts en l'audiència prèvia", perquè quedi més clara la redacció.

L'article 33 modifica l'apartat 4 de l'article 215, per tal de canviar l'expressió "L'Institut Nacional Andorrà de Finances", per "l'Autoritat Financera Andorrana", perquè a partir de l'entrada en vigor de la Llei 12/2018, del 31 de maig, de modificació de la Llei 10/2013, del 23 de maig, de l'Institut Nacional Andorrà de Finances, la denominació d'aquest organisme és "Autoritat Financera Andorrana".

Els articles 34, 35, 36, 37 i 38 modifiquen els articles 252, 254, 255, 256 i 257, respectivament, per tal de donar la possibilitat, tant a l'actor com al demandat, de formular al·legacions complementàries o, si és el cas, fets nous, i demanar la pràctica de la prova a l'inici del judici abreujat. Aquest fet té la finalitat de permetre més flexibilitat a les parts i garantir el dret a la seva defensa, i per tant, la igualtat processal; especialment de la part actora, que amb la redacció actual no pot manifestar res respecte de les al·legacions efectuades pel demandat en la seva constesta.

En conseqüència, es modifica l'estructura del procediment abreujat continguda en la redacció actual per una altra amb una fase d'al·legacions i, acabades aquestes últimes, la proposició de prova, que en el cas del judici abreujat ha de ser en el judici oral en no existir l'audiència prèvia.

L'article 39 modifica l'apartat 2 de l'article 263, ja que la redacció actual resulta confusa, especialment la menció "segueixi considerant", tenint en compte que l'apartat 1 indica els dos aspectes que s'han de valorar respecte de les clàusules abusives, és a dir, la clàusula que fonamenta la petició o la que determina la quantitat exigible. Únicament aquestes dos clàusules es poden revisar en el procediment d'injunció. Un cop revisades aquestes dos clàusules, s'ha de valorar si sense aquesta clàusula el contracte subsisteix i pot aplicar-se, o bé si sense la clàusula el contracte decau. En aquest cas s'arxivaria el procediment i en cas que pogués subsistir es resoldria el procediment; perquè en cap cas no s'anul·la el contracte, que hauria de ser objecte d'un procediment declaratiu i no d'un d'especial.

Els articles 40 i 41 modifiquen els articles 272 i 273. Cal dir, en primer lloc, que s'estableix un tràmit de contestació a la demanda en el procediment de tutela sumària que es regula als articles 268 a 276. En la redacció actual, la demanda es contesta a la vista, a la qual es convoca les parts en funció de la urgència especial del procediment. Ara bé, en tant que la llei ja preveu l'actuació del tribunal per tal de garantir els drets del demandant, res no impedeix que es notifiqui la demanda donant un termini de deu dies, inferior al previst en el procediment abreujat, en tractar-se d'un procediment sumari. Aquesta regulació reforça els drets de totes dos parts en el procés. En consonància amb el que s'ha exposat, es modifiquen els articles 272 i 273 esmentats.

L'article 42 modifica l'article 275, per tal d'esclarir el contingut de la vista oral en el procediment de tutela sumària.

L'article 43 modifica la lletra *a* de l'apartat 1 de l'article 282, i es canvia "reconeixement judicial" per "retorn provisional de la possessió", perquè tal com està escrit s'encavalquen els dos moments temporals referits en la redacció actual de l'article, a saber, el de la data en què s'ha iniciat el procés (amb la demanda) i el moment en què es pot sol·licitar el reconeixement judicial (amb la demanda).

Els articles 44 i 45 modifiquen l'apartat 1 de l'article 283 i l'apartat 1 de l'article 289 suprimint l'expressió "al dia", per facilitar la comprensió correcta de l'article.

L'article 46 modifica l'article 292, perquè es constata una errada i es canvien les paraules "cinquè i sisè" per "sisè i setè".

L'article 47 modifica l'apartat 2 de l'article 294, perquè s'ha d'incloure una *o* entre les paraules *interessades* i *menors*.

L'article 48 modifica l'article 295, d'una banda permetent la pràctica de la prova sobre els fets que excepcionalment puguin al·legar-se tancat el termini ordinari per fer-ho, i d'altra banda canviant d'ordre els apartats de l'article per millorar la sistemàtica del precepte i la seva comprensió.

L'article 49 modifica l'apartat 3 de l'article 299, ja que l'apartat 2 del mateix article disposa que el Ministeri Fiscal intervé si alguna de les parts o de les persones interessades en el procés és menor d'edat, està absent, té la capacitat modificada judicialment o està necessitada de protecció, o si així ho estableixen les lleis aplicables. S'amplia l'àmbit d'aplicació de la intervenció del Ministeri Fiscal, en coherència amb el que disposa l'apartat 2 del mateix article, perquè en la redacció actual quedava limitat als fills menors d'edat.

L'article 50 modifica l'apartat 1 de l'article 306, per tal de precisar el termini per dictar sentència en processos de comú acord, ja que la determinació del dia a partir del qual comença a comptar el termini per dictar sentència es fa amb referència al judici o a la no celebració del judici, i hi pot haver dubtes sobre el termini per dictar sentències en els processos esmentats.

L'article 51 modifica l'apartat 3 de l'article 309, perquè la redacció actual es refereix a la figura del defensor judicial però no a l'advocat, i s'hi introdueix el terme *advocat* per evitar confusions.

L'article 52 modifica el títol de l'article 311, perquè aquest article s'incardina dins els processos de la persona i la família; en especial els processos de modificació de la capacitat, i en aquest tipus de procediments no hi té cabuda la reconvenció.

L'article 53 modifica l'article 319, per tal de substituir la paraula *quart* per *IV*, per coherència amb la resta del Codi, ja que totes les referències als seus títols es fan identificant-los amb números romans.

L'article 54 modifica l'apartat 2 de l'article 322, perquè en la redacció actual es regulen els efectes dels recursos i es refereix al de reposició i al d'apel·lació, però no es fa cap referència al supòsit dels autes susceptibles d'apel·lació. En aquest cas el recurs té efecte devolutiu però no pot tenir efecte suspensiu excepte que la llei estableixi el contrari. En el cas d'autes definitius, això implica que l'aute que, per exemple, posa fi a un procediment produeixi plens efectes, i en els pocs casos d'autes no definitius apel·lables implica que també els produeixi.

L'article 55 modifica l'article 329, per tal de suprimir la redacció final de l'article que estableix "o pel procediment d'injunció", tenint en compte que el procediment d'injunció es decideix per aute.

L'article 56 modifica l'apartat 2 de l'article 338, per tal de suprimir l'expressió "en cas contrari", perquè és redundant i pot resultar equívoca.

L'article 57 modifica l'article 340 introduint la frase "sempre que la Llei no ho exclougi expressament", per tal d'esclarir que la Llei pot establir que determinats autes definitius no poden ser objecte de recurs en apel·lació.

L'article 58 modifica l'apartat 3 de l'article 349 suprimint de la redacció actual la frase "un cop ha guanyat ferma". Es tracta d'una millora tècnica perquè la sentència dictada en revisió és ferma una vegada ha estat dictada.

Els articles 59 i 60 addicionen, d'una banda, un nou apartat 3 a l'article 360 i, d'altra banda, modifiquen l'apartat 3 de l'article 363, respectivament. En aquest sentit, cal dir en primer lloc que l'assegurament de les sentències condemnatòries que es regula als articles 360 i següents es relaciona amb la possibilitat d'haver-se adoptat mesures cautelars, perquè en definitiva es tracta d'assegurar un eventual pronunciament condemnatori; però amb la diferència que, en el cas d'haver-se dictat una sentència condemnatòria, la legitimitat de l'actor és superior a la que hi havia en el moment de l'adopció de la mesura cautelar. És per aquest fet que no s'hauria d'exigir la mateixa caució en ambdós casos. El que es proposa és que el sol·licitant de la mesura d'assegurament ofereixi caució o bé raoni en la seva petició perquè no s'ha de prestar. En tot cas serà el tribunal qui hagi de decidir sobre la quantia, si escau, de la caució. Per una altra banda, es pot donar la possibilitat que ja s'hagués adoptat una mesura cautelar per assegurar la futura sentència. En aquest cas, el lògic és que es mantingui la cautela; però, tenint en compte que s'ha d'acomodar la diferent situació processal, tal com s'ha explicat anteriorment en relació amb la modificació de l'article 92. De forma que el que ja tingui una cautela no pot demanar una mesura d'assegurament, però podrà revisar la quantia de la caució o fins i tot la seva devolució segons determini el tribunal, conforme als criteris per acordar una mesura d'assegurament. D'acord amb el que s'ha exposat, s'introdueix un nou apartat 3 a l'article 360 per expressar que no pot demanar-se assegurament de la sentència si ja s'ha acordat una mesura cautelar (encara que es pot demanar que es reconsideri la caució); i es modifica l'apartat 3 de l'article 363 per

establir les normes per acordar la caució, que no poden ser les mateixes que en el cas de la mesura cautelar perquè ja hi ha sentència.

L'article 61 modifica l'apartat 5 de l'article 363, per tal de substituir la paraula *següent* pel número 365, ja que es fa una remissió errònia a un article, tenint en compte que l'article següent (364) fa una remissió a l'article 90, que regula la pràctica i execució de les mesures cautelars, quan hauria de remetre a l'article 365, relatiu a l'oposició de les mesures d'assegurament de les sentències.

L'article 62 modifica el títol de l'article 371 afegint la paraula *impròpia* després de *execució*. En aquest sentit, cal dir que l'execució en sentit estricte són els pronunciaments de condemna; per tant, tal com indica l'article 369.3, les sentències declaratives no poden executar-se i les constitutives tampoc. D'acord amb aquesta definició, es modifica el títol de l'article 371 per evitar confusions.

L'article 63 modifica el títol *i* de l'apartat 1 de l'article 379 afegint la paraula *interessos*, en coherència amb els conceptes objecte d'execució establerts, d'una banda, a l'article 387.3.b del Codi de procediment civil i, d'altra banda, a l'article 40.1.b de la Llei 43/2014, del 18 de desembre, del saig.

L'article 64 suprimeix l'apartat 3 de l'article 419, perquè existeix una reiteració, tenint en compte que als articles 417 i 419.1 ja està prevista la proposició de prova i a l'article 419.2, l'admissió per part del tribunal.

L'article 65 modifica l'apartat 2 de l'article 422 i canvia l'expressió “pel sol·licitant” per “la persona afectada per aquestes mesures”, perquè en realitat el que preveu la norma és la possibilitat que l'afectat per la mesura presti una contracaució per tal que les mesures siguin aixecades.

L'article 66 modifica la lletra *o* de l'apartat 1 de l'article 431 canviant la paraula *accionistes* per *socis*, per tal de permetre utilitzar el procediment de jurisdicció voluntària en qualsevol supòsit de societats.

L'article 67 modifica l'apartat 1 de l'article 432 canviant l'expressió “persona interessada” per “sol·licitant”, tenint en compte que al procediment de jurisdicció voluntària no hi ha parts, però resulta més apropiat referir-se a l'interessat com a “sol·licitant”.

L'article 68 modifica l'apartat 1 de l'article 435 afegint la menció “i proposin proves”, ja que les persones interessades i identificades pel sol·licitant han de poder proposar prova per coherència amb l'article 434.2.

L'article 69 modifica la disposició transitòria primera i clarifica el sentit de l'article, ja que la redacció actual pot portar a confusió.

L'article 70 addiciona una disposició transitòria sisena, respecte de les comunicacions electròniques i la presentació de documents mentre no entri en vigor la Llei d'accés electrònic a l'Administració de justícia.

L'article 71 addiciona una disposició transitòria setena, respecte a l'obtenció de còpies dels enregistraments mentre l'expedient electrònic que ha de regular la Llei d'accés electrònic a l'Administració de justícia no estigui operatiu.

Finalment, com s'ha indicat a l'inici, aquesta Llei també conté dos disposicions finals; la disposició final primera que encomana al Govern la publicació del projecte de consolidació de la Llei 24/2018, del 18 d'octubre, del Codi de procediment civil, i la disposició final segona fixa la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei.

3. Valoració de l'impacte econòmic

L'aprovació d'aquest Projecte de llei no implica un impacte econòmic diferent del que ja es va exposar en la memòria justificativa i econòmica que acompanyava el Projecte 24/2018, del 18 d'octubre, del Codi de procediment civil, i per tant en aquest punt ens remetem a l'anàlisi econòmica feta aleshores.

4. Valoració en relació amb la perspectiva de gènere

La perspectiva de gènere és un dels principis d'actuació que la Llei 6/2014 estableix per a l'àmbit dels serveis socials i socio-sanitaris i determina que tots els programes, els protocols i les actuacions de serveis socials i socio-sanitaris han de tenir en compte i integrar les qüestions de gènere, que inclouen activitats específiques en l'àmbit de la igualtat i l'acció positiva davant de posicions de desavantatge.

A més, l'article 5 de la Llei 13/2019 determina que el dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació informa, amb caràcter transversal, l'actuació de tots els poders públics. Les administracions públiques l'han d'integrar en l'adopció i l'execució de totes les disposicions normatives i les polítiques públiques. En particular, els poders públics i les administracions públiques han d'integrar el principi d'igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes en totes les seves actuacions i en l'adopció i l'execució de les disposicions normatives i les polítiques públiques.

La igualtat de gènere constitueix un dels Objectius de desenvolupament sostenible, l'ODS 5, que ha estat inclòs en el Pla estratègic per a la implementació dels Objectius de desenvolupament sostenible, aprovat mitjançant un acord de Govern del 17-4-2019 com una eina transversal per a la consecució de tots els objectius de l'Agenda 2030.

Analitzat aquest Projecte de llei, es pot concloure que té en compte de manera adequada la perspectiva de gènere.

Escaldes-Engordany, 23 de març del 2021

Josep Maria Rossell Pons
Ministre de Justícia i Interior